

PWYLLGOR GWAITH

Cofnodion y cyfarfod hybrid a gynhaliwyd ar 27 Mehefin 2023

- YN BRESENNOL:** Y Cynghorydd Llinos Medi (Arweinydd) (Cadeirydd)
- Y Cyngorwyr Neville Evans, Carwyn Jones, Gary Pritchard, Dafydd Roberts, Nicola Roberts, Dafydd Rhys Thomas, Robin Williams.
- WRTH LAW:** Prif Weithredwr
Dirprwy Brif Weithredwr
Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau) a Swyddog Adran
Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol
Cyfarwyddwr Addysg, Sgiliau a Phobl Ifanc
Pennaeth Gwasanaethau Oedolion
Pennaeth Gwasanaethau Tai
Pennaeth Democratiaeth
Pennaeth y Proffesiwn (AD) a Thrawsnewid
Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Pherfformiad
Rheolwr Gwasanaethau Cyfreithiol (RJ)
Rheolwr Blynyddoedd Cynnar (DT) (ar gyfer eitem 10)
Rheolwr Sgriwtini (AGD)
Swyddog Pwyllgor (ATH)
- YMDDIHEURIADAU:** Y Cynghorydd Alun Roberts
- HEFYD YN BRESENNOL:** Y Cyngorwyr Douglas Fowle, Glyn Haynes, Derek Owen

1 DATGANIAD O DDIDDORDEB

Ni chafwyd unrhyw ddatganiadau o ddiddordeb.

2 MATERION BRYD ARDYSTIWDYD GAN Y PRIF WEITHREDWR NEU EI SWYDDOG APWYNTIEDIG

Dim materion i'w hadrodd.

3 COFNODION

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod blaenorol y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 25 Ebrill, 2023 i'w cymeradwyo gan y Pwyllgor Gwaith.

Penderfynwyd cadarnhau fod cofnodion cyfarfod blaenorol y Pwyllgor Gwaith a gynhaliwyd ar 30 Mai, 2023 yn gywir yn amodol ar addasu'r cyfeiriad dan eitem 1 yn y fersiwn Gymraeg er mwyn nodi mai dim ond gwraig y Cyngorwyr Robin Williams sy'n cael ei chyflogi gan Bwyd Da Môn, ac nid y Cyngorwyr ei hun.

4 **BLAEN RAGLEN WAITH Y PWYLLGOR GWAITH**

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Democratiaeth sy'n cynnwys Blaen Raglen Waith y Pwyllgor Gwaith ar gyfer y cyfnod rhwng mis Gorffennaf, 2023 a Chwefror 2024 i'w hystyried.

Diweddarodd y Pennaeth Democratiaeth y Pwyllgor Gwaith ynghylch newidiadau i'r Blaen Raglen Waith a nodwyd y canlynol –

- Eitemau 11 a 12 (Cynllun Rheoli Asedau Priffyrdd a Chynllun Trawsnewid Cerbydau Fflyd yn y drefn honno) fel penderfyniadau dirprwyedig ar gyfer Aelod Portffolio Priffyrdd, Gwastraff ac Eiddo ar gyfer mis Medi, 2023.
- Eitem 19 (Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd 2023-28) fel eitem newydd ar gyfer cyfarfod y Pwyllgor Gwaith ar 26 Medi, 2023.
- Eitem 21 (Prynu Tir yn Orfodol – Tir cyflogaeth yn Llangefni) fel eitem newydd ar gyfer cyfarfod y Pwyllgor Gwaith ar 26 Medi, 2023.
- Eitem 28 (Strategaeth Cartrefi Gwag 2023-2028) fel eitem newydd ar gyfer cyfarfod y Pwyllgor Gwaith ar 28 Tachwedd, 2023.
- Eitem 32 (Strategaeth Gyfalaf) yn amodol ar gadarnhau eitem newydd ar gyfer cyfarfod 23 Ionawr 2024 y Pwyllgor Gwaith.
- Eitemau 34 i 36 (Adroddiadau Monitro Ariannol Chwarter 3) fel eitemau newydd ar gyfer cyfarfod 20 Chwefror, 2024 y Pwyllgor Gwaith.
- Eitem 37 (Strategaeth Cyfranogiad Tenantiaid) fel eitem newydd ar gyfer cyfarfod y Pwyllgor Gwaith ar 20 Chwefror, 2024.
- Eitem 38 (Strategaeth Rheoli Asedau (Gwasanaethau Tai) fel eitem newydd ar gyfer cyfarfod y Pwyllgor Gwaith ar 20 Chwefror, 2024.
- Eitem 39 (Asesiad o'r Farchnad Tai Lleol) fel eitem newydd ar gyfer cyfarfod 20 Chwefror, 2024 y Pwyllgor Gwaith.

Eitemau nad ydynt ar y Blaen Raglen Waith a gyhoeddwyd i'w hychwanegu at gyfarfod y Pwyllgor Gwaith ar 18 Gorffennaf, 2023 –

- Polisi a Strategaeth Rheoli Risg
- Darpariaeth Prydau Ysgol am Ddim – Ysgol Bodffordd,
- Gwella Gwydnwch a Dibynadwyedd ar draws y Fenai

Penderfynwyd cadarnhau Blaen Rhaglen Waith diwygiedig y Pwyllgor Gwaith ar gyfer y cyfnod Gorffennaf 2023 – Chwefror 2024 gyda'r newidiadau a amlinellwyd yn y cyfarfod.

5 **CERDYN SGORIO CORFFORAETHOL - CHWARTER 4, 2022/23**

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Proffesiwn (AD) a Thrawsnewid sy'n cynnwys y Cerdyn Sgorio Corfforaethol ar gyfer Chwarter 4 2022/23 i'w ystyried gan y Pwyllgor. Mae'r adroddiad cerdyn sgorio yn portreadu sefyllfa diwedd blwyddyn y Cyngor yn erbyn materion yn ymwneud â gwasanaeth cwsmeriaid, pobl a rheolaeth ariannol a rheoli perfformiad.

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cynghorydd Carwyn Jones, Aelod Portffolio Busnes Corfforaethol a Phrofiad Cwsmer a roddodd grynodedd o'r cynnwys gan gadarnhau bod 91% o'r dangosyddion yn perfformio'n unol â'r targed, neu o fewn 5% iddo. Yn yr adroddiad tynnwyd sylw at nifer o straeon cadarnhaol am berfformiad mewn perthynas ag atal digartrefedd, Gwasanaethau Oedolion, gwneud penderfyniadau cynllunio'n brydlon, gwelliannau i gyflwr ffyrdd, glendid strydoedd, nifer y tai gwag sy'n cael eu defnyddio eto a

chodi nifer yr ymwelwyr i ganolfannau hamdden yn ôl i'r lefelau cyn y pandemig. Mae'r cyfraniad a wnaed gan staff y Cyngor i'r perfformiad cadarnhaol hwn dros y flwyddyn yn cael ei gydnabod a'i ganmol. Yn achos unrhyw faes sydd heb gyrraedd y targed o ran perfformiad, ymchwilir i'r meysydd hynny, yn benodol canran y ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth yr ymdrinnir â nhw o fewn yr amserlen, nifer cyfartalog y diwrnodau a gymerir i gyflwyno Grant Cyfleusterau i'r Anabl a chanran yr apeliadau cynllunio a wrthodwyd a chânt eu monitro gan y Tîm Arweinyddiaeth i sicrhau gwelliannau i'r dyfodol. Wrth symud ymlaen i flwyddyn newydd y Cyngor, mae'r un mor bwysig monitro tueddiadau a chynnydd perfformiad yn erbyn dangosyddion boed yn wyrdd neu'n felyn yn enwedig o ystyried yr heriau parhaus sy'n ymwneud â chyllid a gwariant, recriwtio staff a chapasiti. Bydd cadw llygad ar dueddiadau'n helpu i gynnal y lefel bresennol o berfformiad da ac yn cyfrannu at welliant parhaus dros amser. I orffen dywedodd y Cyngorydd Carwyn Jones ei fod yn gobeithio bod yr adroddiad yn rhoi sicrwydd bod perfformiad yn bwysig i'r Cyngor, ei fod yn cael ei reoli'n gadarn a'i fod yn cael sylw dyledus yn wleidyddol ac yn weithredol.

Oherwydd problemau cysylltu gan Gadeirydd y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar y pwynt hwn, camodd y Pennaeth Democratiaeth i'r adwy i adrodd am gyfarfod y Pwyllgor Sgriwtini Corfforaethol ar 20 Mehefin lle cafodd Cerdyn Sgorio Corfforaethol Chwarter 4 2022/23 ei ystyried a'i drafod yn fanwl. Codwyd a thrafodwyd nifer o faterion gan gynnwys y trefniadau ar gyfer codi ymwybyddiaeth o'r perfformiad cadarnhaol, gwasanaeth cwsmeriaid mewn perthynas â monitro galwadau ffôn ac ansawdd yr ymatebion, darparu grantiau ac addasiadau Cyfleusterau i'r Anabl, rheoli plant ar y Gofrestr Amddiffyn Plant - perfformiad yn benodol yn erbyn Dangosydd 23 a sut y gellir adrodd ar hyn i roi cyfrif mwy ystyrlon o berfformiad gan gytuno bod y dangosydd yn cael ei archwilio gan Banel Sgriwtini Gwasanaethau Cymdeithasol. Ystyriwyd y tanwariant a ragwelir ar gyllideb 2022/23 o ran sut y gallai helpu'r Cyngor i fynd i'r afael â phwysau gwasanaeth ychwanegol disgwylidig yn 2023/24. Codwyd cwestiynau hefyd ynghylch sut y caiff camau i fynd i'r afael â meysydd/dangosyddion sy'n tanberfformio eu monitro i sicrhau eu bod yn bodloni nodau ac amcanion perfformiad. Ar ôl ystyried y materion hyn a'r ymateb iddynt, penderfynodd y Pwyllgor argymhell adroddiad Cerdyn sgorio Chwarter 4 a'r mesurau lliniaru ynddo, i'r Pwyllgor Gwaith.

Croesawodd aelodau'r Pwyllgor Gwaith yr adroddiad fel tystiolaeth o waith caled a chydymdrech y staff ar draws y Cyngor i gynnal a gwella perfformiad yn wyneb heriau parhaus mewn blwyddyn anodd ar adegau. Cyfeiriwyd at yr ychydig feysydd lle na chyrraeddwyd targedau a nododd yr Aelodau nad yw'r sgôr CAG bob amser yn rhoi darlun llawn o berfformiad yn enwedig lle mae yna gymhlethdodau ac fe nodwyd Dangosydd Perfformiad 23 (*Yr amser cyfartalog a dreuliodd pob plentyn ar y gofrestr amddiffyn plant yn ystod y flwyddyn, ac a gafodd eu dadgofrestru yn ystod y flwyddyn*) lle'r oedd y perfformiad yn dangos fel coch, fel enghraifft o hynny. Eglurwyd bod plant ar y gofrestr amddiffyn plant ond yn cael eu dadgofrestru pan fydd yn ddiogel gwneud hynny ac nad oes risg o niwed yn berthnasol ac y byddai'n anghywir gwneud hynny yn rhy fuan er mwyn cyrraedd targed. Felly, mae angen edrych yn ochelgar ar y dangosydd oherwydd heb gyddestun a naratif eglurhaol nid yw'n rhoi darlun cyflawn o'r holl ffactorau dan sylw. Yn yr un modd o ran nifer y diwrnodau a gymerwyd i ddarparu Grantiau Cyfleusterau i'r Anabl lle na chyflawnwyd amserlenni yn rhannol oherwydd prinder contractwyr sy'n fater sector cyfan.

Dywedodd Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol ei fod wedi ei galonogi yn sgil y dealltwriaeth o natur gymhleth Dangosydd 23 a dywedodd y gallai plant ar y gofrestr amddiffyn plant am fwy o amser hefyd fod yn destun proses Amlinellad Cyfraith Gyhoeddus lle mae'r Awdurdod Lleol yn cael trafodaeth gyda'r teulu a'u cynrychiolydd cyfreithiol ynghylch cadw plentyn yn ddiogel a thrwy hynny ddarparu amddiffyniad ychwanegol. Mae gan y Gwasanaeth brosesau mewnol hefyd lle mae achosion unigol yn cael eu trafod a'u hadolygu. Felly nid yw'r DPA yn adlewyrchu'r sefyllfa yn llawn a bydd

opsiwn arall mwy ystyrion ar gyfer adrodd yn cael ei ystyried ar gyfer y cerdyn sgorio newydd eleni.

Dywedodd y Prif Weithredwr fod 2022/23 wedi bod yn flwyddyn anodd ar sawl ystyr, yn enwedig Chwarter 4 gydag effeithiau'r argyfwng costau byw, caledi tanwydd a phwysau'r gaeaf yn golygu bod mwy o alw am sawl gwasanaeth gan y Cyngor. Mae'r heriau hyn yn gwneud perfformiad cyffredinol y flwyddyn yn fwy clodwiw. Mae'r cyd-weithio, yr arweinyddiaeth a'r cyfeiriad a roddwyd gan reolwyr ac ymrwymiad staff rheng flaen oll wedi bod yn ffactorau allweddol wrth sicrhau canlyniad mor gadarnhaol ar adeg o ansicrwydd.

Wrth gloi, cyfeiriodd y Cadeirydd at feysydd lle mae perfformiad wedi gwneud gwahaniaeth ym mywydau pobl e.e. canran yr aelwydydd a gafodd eu hatal rhag dod yn ddigartref, nifer y tai gwag sy'n cael eu defnyddio eto, glendid strydoedd, y cynnydd yn nifer yr ymweliadau â chanolfannau hamdden sydd â buddion corfforol ac iechyd meddwl, dyma rai enghreifftiau o sut mae'r data perfformiad yn cael ei ddefnyddio i lywio camau gweithredu a sbarduno gwelliannau. Mae'r gweithlu y tu ôl i'r gweithgareddau hyn a gweithgareddau eraill yn ogystal â phartneriaid y Cyngor a'r holl ofalwyr di-dâl yn haeddu diolch a gwerthfawrogiad y Pwyllgor Gwaith am ganlyniadau Chwarter 4 a'r perfformiad ar hyd y flwyddyn.

Penderfynwyd derbyn adroddiad y Cerdyn Sgorio Corfforaethol ar gyfer Chwarter 4 2022/23 a nodi'r meysydd mae'r Tîm Arweinyddiaeth yn eu harchwilio er mwyn rheoli a sicrhau gwelliannau pellach yn y dyfodol fel yr amlinellwyd.

6 DOGFEN GYFLAWNI FLYNYDDOL 2023/24

Cyflwynwyd adroddiad y Pennaeth Proffesiwn (AD) a Thrawsnewid sy'n cynnwys y Ddogfen Gyflawni Flynyddol ar gyfer 2023/24 er mwyn i'r Pwyllgor Gwaith ei ystyried a'i gymeradwyo.

Cyflwynwyd y Ddogfen Gyflawni Flynyddol gan y Cynghorydd Carwyn Jones, Aelod Portffolio Busnes Corfforaethol a Phrofiad Cwsmer fel amlinelliad o raglenni gwaith blynyddol y Cyngor ar gyfer 2023/24 sydd wedi'u cynllunio i gyflawni disgwyliadau Cynllun y Cyngor. Diolchodd i'r Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Pherfformiad am ddogfen addysgiadol, gryno oedd wedi'i chyflwyno'n glir. Mae'r Cynllun Gyflawni yn nodi'r camau allweddol sydd i'w cymryd gan y Cyngor yn 2023/24 i'w helpu i gyflawni'r amcanion strategol yng Nghynllun y Cyngor 2023-28 ac mae'n adlewyrchu dyheadau'r Cyngor ar gyfer y flwyddyn. Datblygwyd y ddogfen mewn cydweithrediad â gwasanaethau ar draws y Cyngor ac mae'r rhaglenni gwaith y mae'n eu nodi wedi'u costio'n llawn a byddant yn cael eu cyflawni o fewn yr adnoddau a bennir fel rhan o'r gyllideb a osodwyd ar gyfer 2023/24. Bydd y gwaith yn cael ei wneud ochr yn ochr â chynnal y Cyngor o ddydd i ddydd a'i rwymedigaethau statudol. Bydd pob aelod o staff rheng flaen a staff cymorth yn chwarae rhan annatod i sicrhau bod y ddogfen yn cael ei gweithredu'n llwyddiannus.

Dywedodd y Rheolwr Rhaglen, Cynllunio Busnes a Pherfformiad y bydd diweddariadau chwarterol ar gynnydd gweithgarwch yn cael eu darparu i sicrhau bod y Cyngor yn bodloni ei ddisgwyliadau ar gyfer y flwyddyn.

Rhoddodd y Cynghorydd Douglas Fowlie, Cadeirydd y Pwyllgor Sgrïwtini Corfforaethol adborth o gyfarfod 20 Mehefin y Pwyllgor lle craffwyd ar Ddogfen Gyflawni 2023/24. Adroddodd fod y materion a godwyd gan y Pwyllgor yn cynnwys yr heriau a'r risgiau wrth geisio gwireddu'r blaenoriaethau a osodwyd ar gyfer 2023/24, y trefniadau a roddwyd ar waith i fonitro'r cynnydd o ran darparu'r rhaglenni gwaith fel yr amlinellwyd, i ba raddau y mae'r Cynllun yn cydymffurfio â Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 a sicrhau bod staff yn cymryd rhan lawn yn y gwaith o'i chyflawni. Ar ôl trafod y materion hyn

ac ar ôl ystyried yr ymateb a ddarparwyd, penderfynodd y pwyllgor argymell y Ddogfen Gyflawni Flynyddol ar gyfer 2023/24 i'r Pwyllgor Gwaith.

Cydnabu aelodau'r Pwyllgor Gwaith y weledigaeth oedd yn y Ddogfen ac roeddent yn edrych ymlaen at weithredu'r camau ar gyfer y portffolios yr oeddent yn gyfrifol amdanynt. Dywedodd y Cadeirydd, er bod y chwe amcan strategol yn benodol, fod y rhaglenni gwaith o dan bob un wedi'u cydblethu e.e. mae datblygu tai newydd nid yn unig yn darparu cartrefi i bobl ond yn helpu i gefnogi'r diwydiant adeiladu ac yn dod â budd economaidd. Mae cyflwyno'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol ar gyfer 2023/24 hefyd yn cyd-fynd â lansio Cynllun y Cyngor 2023-28 yn gyhoeddus ac yn dangos o'r cychwyn bod y Cyngor wedi ymrwymo i gyflawni ei uchelgeisiau ar gyfer y cynllun pum mlynedd.

Penderfynwyd mabwysiadu'r Ddogfen Gyflawni Flynyddol ar gyfer ei chyflawni yn ystod 2023/24.

7 MONITRO CYLLIDEB REFENIW - ALLDRO 2022/23

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 yn nodi perfformiad ariannol gwasanaethau'r Cyngor ar ddiwedd Chwarter 4, 31 Mawrth 2023 i'w ystyried gan y Pwyllgor Gwaith.

Cyflwynodd y Cynghorydd Robin Williams, Aelod Portffolio Cyllid yr adroddiad a rhoddodd rywfaint o gyd-destun gan ddweud bod y Cyngor wedi gosod cyllideb net ar gyfer 2022/23 gyda gwariant net ar sail gwasanaeth o £158.365m i'w ariannu o incwm Treth y Cyngor, NDR a grantiau cyffredinol. Roedd hyn yn cynnwys cyfanswm ar gyfer argyfyngau cyffredinol ac eraill oedd yn dod i gyfanswm o £3.110m. Cafodd y gyllideb ar gyfer y Premiwm Treth Cyngor ei chynnyddu £0.436m i £1.950m. Gosodwyd cyllideb gytbwys gyda chynnydd y cytunwyd arno yn Nhreth y Cyngor o 2%. O ran y flwyddyn flaenorol, nid oedd yn ofynnol i wasanaethau wneud arbedion. Roedd y cynnydd o 9.2% mewn cyllid gan Lywodraeth Cymru yn gynydd i'w groesawu ond roedd yn ofynnol i'r Cyngor ymrwymo i gynydd yn y gyllideb mewn nifer o feysydd gan gynnwys gofal cymdeithasol a digartrefedd. Daeth cefnogaeth Llywodraeth Cymru ar gyfer gwariant cysylltiedig â Covid i ben hefyd. Mae'r sefyllfa ariannol gyffredinol ar gyfer 2022/23 gan gynnwys Cyllid Corfforaethol a Chronfa Treth y Cyngor yn danwariant o £1.212m a ragwelir sef 0.76% o gyllideb net y Cyngor ar gyfer 2022/23.

Dywedodd y Cynghorydd Robin Williams, er bod y canlyniad ar ddiwedd y flwyddyn yn gadarnhaol ac yn gwella sefyllfa ariannol y Cyngor, mae nifer o eitemau untro sydd wedi cyfrannu at y tanwariant wedi helpu hynny. Mae'r rhain yn cynnwys grantiau anghylchol gan Lywodraeth Cymru, gwell lefelau incwm nag y cyfrifwyd ar eu cyfer, defnyddio cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd a lefel uchel o swyddi gwag staff - byddai'r sefyllfa wedi bod yn wahanol iawn hebddynt gyda gorwariant o £2.867m yn cael ei adrodd a fyddai wedi creu bwlch sylweddol yn y gyllideb wrth wynebu 2023/24. Ni fydd y rhan fwyaf o'r manteision ariannol sydd wedi cryfhau sefyllfa ariannol y Cyngor ar ddiwedd 2022/23 yn digwydd eto i'r un graddau yn 2023/24 sy'n golygu y bydd y Cyngor yn dal i wynebu pwysau ariannol yn 2023/24 a thu hwnt. Ailadroddodd y Cynghorydd Williams, fel Aelod Portffolio Cyllid ei fod bob amser wedi cymryd agwedd ddarbodus tuag at y gyllideb gan edrych ar y sefyllfa yn y tymor hir, cynnal cronfeydd wrth gefn, a pheidio â rhuthro i wneud penderfyniadau yn wyneb galwadau i beidio â chodi Treth y Cyngor. Pwysleisiodd fod Ynys Môn yn parhau i fod yn un o'r awdurdodau sy'n codi'r tâl isaf yng Nghymru ar gyfer Treth y Cyngor ac Ynys Môn yw'r isaf yng Ngogledd Cymru. Pwrpas y cynnydd yn Nhreth y Cyngor yw cydbwysu'r gyllideb o'r naill flwyddyn i'r llall ac nid ei gynyddu heb fod angen.

Cyfeiriodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 at ansicrwydd parhaus mewn perthynas â blynyddoedd ariannol 2023/24 a 2024/25. Er bod y tanwariant

yn golygu bod sefyllfa balansau'r Cyngor ar £10.2m wrth symud ymlaen, £1.4m yn uwch na'r isafswm gwerth a argymhellir sef 5% o'r gyllideb referniw net ar gyfer 2023/24 ar ôl ystyried hefyd y £3.8m a ymrwymwyd fel cyllid ar gyfer cyllideb 2023/24, mae materion heb eu datrys o hyd ynghylch codiadau cyflog staff gydag undebau nad ydynt yn athrawon wedi gwrthod y cynnig tâl ar gyfer 2023/24 ac mae tâl athrawon wedi'i setlo tan fis Awst 2023 yn unig heb ddim sicrwydd ynghylch yr hyn y cytunir arno wedi hynny neu a fydd Llywodraeth Cymru yn ariannu unrhyw gynnydd ychwanegol. Bydd chwyddiant os yw'n parhau'n uchel, yn effeithio ar gostau'r Cyngor yn 2023/24 ac ymlaen i 2024/25 a gallai hefyd arwain at alwadau am godiadau cyflog uwch a fyddai'n creu pwysau ychwanegol yn y cyfnod cyn gosod cyllideb 2024/25. Mae'r sefyllfa ar gyfer 2024/25 yn ymddangos yn heriol ac er nad oes ffigurau dangosol wedi'u darparu eto, yr awgrym yw na fydd cyllid ychwanegol ar gyfer lefel 2023/24 yn cael ei ddarparu er bod y Cyngor yn dal i wynebu costau cynyddol a galw cynyddol am wasanaethau. Bydd balansau'r Cyngor yn caniatáu rhywfaint o liniaru yn erbyn y pwysau hwn ond ar ôl eu defnyddio, ni fyddant ar gael i'w defnyddio drachefn gan adael y posibilrwydd y gallai fod angen toriadau mewn gwariant i gydbwysu'r gyllideb yn 2024/25. Er nad yw'r sefyllfa ariannol cystal ag y mae'n edrych, mae'r Cyngor mewn sefyllfa well na llawer o awdurdodau i reoli'r heriau sydd o'n blaenau a bydd y prosesau sydd ganddo ar waith i fonitro'r sefyllfa ariannol yn barhaus yn gymorth i'r Pwyllgor Gwaith wneud penderfyniadau.

Cydnabu aelodau'r Pwyllgor Gwaith yr heriau sy'n wynebu'r Cyngor yn ystod y blynyddoedd nesaf a diolchodd i'r Swyddog Adran 151 am ei werthusiad gonest o'r sefyllfa. Nododd yr Aelodau fod trafodaethau ynglŷn â chyllidebau, balansau a Threth y Cyngor yn ymwneud â'r gwasanaethau y gall y Cyngor eu darparu mewn gwirionedd ar adeg pan fo'r galw ar y gwasanaethau hynny, yn enwedig atal digartrefedd, gofal cymdeithasol plant a gofal pobl hŷn yn cynyddu. Dyma'r gwasanaethau hanfodol sy'n darparu cymorth i rai o'r unigolion mwyaf agored i niwed o fewn cymunedau y mae'r Cyngor wedi ceisio eu diogelu wrth ystyried y data ariannol a gosod y gyllideb. Cyfeiriwyd hefyd at sefyllfa ysgolion gan nodi nad oes gan unrhyw ysgol ar yr Ynys ddiffyg ariannol ar hyn o bryd. O ystyried y prognosis ariannol, gofynnwyd cwestiynau am y tebygolrwydd y bydd y sefyllfa honno'n newid yn 2023/24 a thu hwnt.

Dyweddodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 fod y cyllid ychwanegol a ddarparwyd i ysgolion gan Lywodraeth Cymru fel cymorth Covid ynghyd â chau ysgolion a gwariant llai yn ystod y cyfnod hwnnw wedi helpu i gryfhau cyllid rhai ysgolion a allai fod wedi wynebu diffyg ariannol fel arall. Mae ysgolion hefyd wedi defnyddio'r cyllid ychwanegol i helpu disgyblion i ddal i fyny â'u dysgu. Er bod balansau cronfeydd wrth gefn ysgolion bellach yn £6.7m, mae cyfran sylweddol o'r swm hwnnw wedi'i glustnodi gan ysgolion yn 2023/24 i gydbwysu eu cyllidebau ac osgoi gorfod gwneud toriadau; mae'n debygol y bydd y sefyllfa hon yn cael ei hailadrodd yn 2024/25 wrth i gyllidebau dynhau gan olygu y bydd y £6.7m o falansau yn lleihau cyn bo hir. Dim ond balansau bychain sydd gan rai ysgolion a bydd ambell ysgol gynradd yn arbennig yn ei chael hi'n anodd cydbwysu eu cyllidebau. I rai ysgolion, mae'r fformiwla ariannu yn gweithio i'w hanfantais, gan na roddir dyraniad digonol i dalu am lefel y staffio sydd ei angen arnynt ar gyfer eu cymysgedd o grwpiau oedran a'r ffordd y mae'n rhaid trefnu'r rheini. Mae'r Awdurdod yn gweithio gyda'r ysgolion hynny sydd mewn perygl o ddiffyg ariannol i ddatblygu a chynllunio eu defnydd o falansau yn 2023/24 ond mae'n rhagweld y bydd yn rhaid iddynt wneud gostyngiadau yn y gyllideb yn 2024/25 ac y bydd mwy o ysgolion mewn sefyllfa debyg wrth i'r sefyllfa ariannol ddod yn fwy heriol.

Dyweddodd y Cadeirydd, er na fu angen i wasanaethau wneud arbedion am y ddwy flynedd flaenorol, fod y Cyngor wedi gorfod dod o hyd i ostyngiadau yn y gyllideb dros y blynyddoedd o lymder sy'n golygu nad yw wedi gallu buddsoddi mewn gwasanaethau yn y cyfnod hwnnw yn y ffordd y byddai wedi hoffi. Er bod addysg ac ysgolion wedi cael eu diogelu cyn belled ag y bo modd, maent bellach yn dod o dan bwysau cynyddol. Felly,

mae'n bwysig bod yna ymwybyddiaeth o'r aberthion sydd wedi eu gwneud a dealltwriaeth bod pwysau costau a'r galw ar wasanaethau bellach yn fwy ac ar gynnydd. Dywedodd fod achos dros lobio Llywodraeth Cymru am gyllid gwell ac, o ystyried bod cynghorau'n allweddol wrth ymateb i'r pandemig a'u bod wedi eu canmol fel y pedwerydd gwasanaeth brys bryd hynny, roedd hi'n gobeithio y bydden nhw'n cael eu hystyried yn werth ymladd drostynt ac y dylid eu hariannu'n deg ac i lefel sy'n eu galluogi i gyflawni eu cyfrifoldebau a chynnal gwasanaethau.

Penderfynwyd nodi'r canlynol –

- **Y sefyllfa a amlinellir yn Atodiadau A a B yr adroddiad mewn perthynas ag alldro ariannol yr Awdurdod ar gyfer 2022/23;**
- **Y crynodeb o'r cyllidebau wrth gefn ar gyfer 2022/23 y manylir arnynt yn Atodiad C;**
- **Y modd y caiff costau asiantaethau ac ymgynghorwyr eu monitro yn 2022/23 yn Atodiadau CH, D a DD.**

8 ALLDRO CYFALAF, 2022/23

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 yn nodi perfformiad ariannol y gyllideb gyfalaf ar gyfer blwyddyn ariannol 2022/23 (yn amodol ar archwiliad) i'r Pwyllgor Gwaith.

Rhoddodd y Cynghorydd Robin Williams, Aelod Portffolio Cyllid drosolwg o'r Gyllideb Gyfalaf ar gyfer 2022/23 a gwariant fel y'i crynhoir yn y tabl ym mharagraff 1.2 o'r adroddiad. Ar ôl ystyried y llithriad o 2021/22, cynlluniau ychwanegol ers gosod y gyllideb ac addasiadau i'r Gyllideb Cyfrif Refeniw Tai, cyfanswm y gyllideb gyfalaf ar gyfer 2023/24 oedd £54.564m. Cyfanswm y gwariant ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ar 31 Mawrth, 2023 oedd £40.690m gan adael tanwariant o £13.874m. Mae'r rhan fwyaf o'r tanwariant yn ymwneud â phrosiectau mawr (Cymunedau Cynaliadwy ar gyfer Dysgu, seilwaith a phrosiectau cynllun llifogydd yn ogystal â gwariant CRT) y gall nifer o ffactorau ddylanwadu arnynt. Ym mhob achos, mae'r cyllid ar gyfer y prosiectau wedi'i sicrhau a bydd yn cael ei ddwyn ymlaen i 2023/24 heb golli adnoddau i'r Cyngor.

Cyfeiriodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 at bwysigrwydd cyllid grant yn rhaglen gyfalaf y Cyngor gyda 40% o'r gyllideb a 56% o'r gwariant gwirioneddol yn cael ei ariannu drwy grantiau cyfalaf. O'r £11.110m o gynlluniau ychwanegol a ychwanegwyd at y rhaglen gyfalaf ers gosod y gyllideb wreiddiol, mae £9.9m yn cael ei ariannu drwy gyllid grant, (mae Atodiad C yn cyfeirio atynt). Er bod y Cyngor yn derbyn rhai grantiau fel rhan o ddyraniad Cymru gyfan, dim ond ar ôl proses gystadleuol y mae llawer yn eu dyfarnu, gyda staff y Cyngor yn gorfod gwneud cais am grantiau. Er bod y pwysau ar wariant refeniw y Cyngor wedi'i danlinellu, mae'r gyllideb gyfalaf hefyd yn dod yn fwyfwy tynn gyda'r cyllid cyfalaf y mae'r Cyngor yn ei dderbyn gan Lywodraeth Cymru ar ffurf y Grant Cyfalaf Cyffredinol a benthycâ chymorth wedi aros yr un fath i raddau helaeth yn ystod y blynyddoedd diwethaf a bellach prin yn talu costau cynnal asedau presennol. Felly, mae prosiectau buddsoddi newydd yn dibynnu fwyfwy ar gyllid grant i'w cyflawni.

Er bod Aelodau'r Pwyllgor Gwaith yn cydnabod bwysigrwydd cyllid grant ar gyfer cyflwyno rhaglen gyfalaf y Cyngor, a oedd i'w groesawu, tynnwyd sylw at yr anawsterau sy'n codi pan na chadarnheir dyfarniadau grant mewn pryd i gynllunio ar eu cyfer a'u cynnwys yn y rhaglen gyfalaf flynyddol ar ddechrau'r flwyddyn gyda rhai grantiau yn cael eu dyfarnu'n hwyr yn y flwyddyn ariannol ar gyfer cynlluniau nad ydynt efallai'n flaenoriaeth leol i'r Cyngor.

Dywedodd y Prif Weithredwr fod gan y Cyngor hanes da o ddenu cyllid grant a chyflwyno cynlluniau o fewn y gyllideb a'r amserlen. Fodd bynnag, mae'r gwaith o amcangyfrif costau cyfalaf wedi dod yn fwyfwy heriol ac felly'n creu mwy o risg i'r Cyngor ac er ei bod yn bwysig bod y Cyngor yn parhau i gystadlu am gyllid grant, mae angen iddo wneud hynny heb ddod yn rhy agored i risgiau ychwanegol. Y broblem gyda grantiau sy'n cael eu cyhoeddi yn ystod neu'n hwyr yn y flwyddyn yw eu bod yn creu gwaith ychwanegol ac yn dargyfeirio adnoddau i ffwrdd o waith a gynlluniwyd er mwyn ymateb i'r cyfle i sicrhau grant. Yna caiff prosiectau y mae'r Cyngor wedi'u cynllunio ac wedi ymrwymo iddynt eu neilltuo tra bod adnoddau staffio prin yn mynd ati i wneud ceisiadau am grantiau. Mae hyn yn golygu bod y dasg o reoli perfformiad yn fwy heriol ond mae'n angenrheidiol os yw'r Cyngor yn dymuno cyflawni mwy o ran y rhaglen gyfalaf na dim ond cynnal yr asedau sydd ganddo. Mae lle i wella'r broses o adrodd ar wariant cyfalaf er mwyn i'r cyhoedd ddeall yr hyn y gall y Cyngor ei gyflawni gyda'i gyllid cyfalaf craidd a'r hyn y mae'n ei gyflawni oherwydd bod ganddo'r hyder i gystadlu yn erbyn eraill am grantiau ychwanegol gan gydnabod hefyd y bydd hyn yn cael effaith ar weithgareddau o ddydd i ddydd.

Penderfynwyd –

- **Nodi sefyllfa alldro drafft Rhaglen Gyfalaf 2022/23 fydd yn destun archwiliad, a**
- **Cymeradwyo i ddwyn ymlaen £13.477m i 2023/24 ar gyfer y tanwariant ar y rhaglen oherwydd llithriad. Bydd y cyllid ar gyfer hyn hefyd yn cael ei ddwyn ymlaen i 2023/24 yn unol â pharagraff 4.3, Atodiad A. Y gyllideb gyfalaf ddiwygiedig ar gyfer 2023/24 yw £51.439m.**

9 ALLDRO Y CYFRIF REFENIW TAI 2022/23

Cyflwynwyd adroddiad y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 yn nodi perfformiad ariannol y Cyfrif Refeniw Tai am y flwyddyn rhwng mis Ebrill, 2022 a mis Mawrth, 2023 i'w ystyried gan y Pwyllgor Gwaith.

Cyflwynodd y Cynghorydd Robin Williams, Aelod Portffolio Cyllid yr adroddiad gan roi trosolwg o sefyllfa diwedd blwyddyn y CRT. Mae'r adroddiad yn dangos y gyllideb refeniw gyda gwarged a gynlluniwyd o £6,218k. Y gyllideb gyfalaf ar gyfer 2022/23 oedd £15,024k ac roedd disgwyl iddi gael ei hariannu'n rhannol drwy grantiau (£2,688k) i ddechrau. Roedd cyfuniad o'r gyllideb refeniw a'r gyllideb gyfalaf wedi'i haddasu'n rhoi diffyg a gynlluniwyd o £6,128k, a fyddai'n cael ei gyllido o gronfa wrth gefn y CRT. Mae'r CRT wedi'i glustnodi i'w ddefnyddio ar gyfer dibenion penodol ac ni ellir trosglwyddo ei gronfeydd wrth gefn i'r Gronfa Gyffredinol ac ni ellir defnyddio'r Gronfa Gyffredinol i gyllido'r CRT. Roedd diffyg o £225k ar alldro (gan gyfuno refeniw a chyfalaf), ac mae hyn yn cymharu â diffyg o £2,187k a ragwelwyd yn Chwarter 3. Mae'r rhesymau am y newid wedi'u nodi yn adran 4 o'r adroddiad.

Eglurodd y Cyfarwyddwr Swyddogaeth (Adnoddau)/Swyddog Adran 151 fod adnoddau CRT yn deillio o incwm rhentu, cyllid grant a chronfeydd wrth gefn CRT. Balans agoriadol y CRT oedd £12,333k. Roedd y gyllideb ddiwygiedig yn caniatáu defnyddio £6,128k o'r balans hwn. Fodd bynnag, mae'r sefyllfa alldro yn dangos mai dim ond £225k fydd ei angen o gronfa wrth gefn y CRT yn 2022/23 gan adael balans wrth gefn o £12,108k sydd ar gael i ariannu gwariant CRT yn y dyfodol yn unig. Bydd y balans yn cael ei ddefnyddio yn ystod 2023/24 i ariannu gwariant cyfalaf gan gynnwys parhau i ddatblygu eiddo newydd. Bydd y balans CRT yn cael ei leihau i oddeutu £1 miliwn, sef y lefel isaf a nodir yng Nghynllun Busnes CRT. Unwaith y cyrhaeddir y lefel isaf, bydd buddsoddiad pellach yn cael ei ariannu o'r gwarged refeniw a gynhyrchir a thrwy fenthycia allanol gydag incwm y

Cyfrif Refeniw yn talu'r gost ohono. Mae Atodiad C yn darparu rhestr o ddatblygiadau newydd ar y gweill yn 2022/2023 yn ogystal â chynlluniau nad oedd gwariant wedi'i gynllunio ar eu cyfer yn 2022/23 a fydd yn cael eu gweithredu yn 2023/24 sy'n cynnwys dros 100 o unedau newydd.

Pwysleisiodd Aelodau'r Pwyllgor Gwaith fod y datblygiadau tai newydd a restrir yn Atodiad C yn rhan o gyflawni gweledigaeth Cynllun y Cyngor y dylai "pawb gael rhywle i'w alw'n gartref" ac yn cyd-fynd â'r buddsoddiad parhaus pwysig yn stoc tai presennol y Cyngor.

Penderfynwyd nodi'r sefyllfa a amlinellwyd mewn perthynas â pherfformiad ariannol y Cyfrif Refeniw Tai (CRT) 2022/23.

10 ASESIAD DIGONOLRWYDD GOFAL PLANT

Cyflwynwyd adroddiad Cyfarwyddwr y Gwasanaethau Cymdeithasol sy'n cynnwys Asesiad a Chynllun Gweithredu Digonolrwydd Gofal Plant 2022 ynghyd ag adroddiad cynnydd 2023 i'w ystyried gan y Pwyllgor Gwaith.

Cyflwynodd y Cynghorydd Gary Prichard, Aelod Portffolio Plant, Ieuenticid a Thai yr Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant fel gofyniad statudol sy'n nodi'r amcanion allweddol a fydd yn helpu i gefnogi twf a chadw darparwyr gofal plant ar yr Ynys a thrwy hynny sicrhau sector gofal plant cynaliadwy sy'n cynnig cyfleoedd datblygu sylfaenol i blant tra cefnogir rhieni/gofalwyr i weithio. Mae Canllawiau Asesu Digonolrwydd Gofal Plant statudol 2016 yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol yng Nghymru gyflwyno'r ddogfen asesu a'r Cynllun Gweithredu i Lywodraeth Cymru. Mae'r Cynllun Digonolrwydd Gofal Plant wedi'i gynnwys yng Nghyfansoddiad y Cyngor fel mater a neilltuir i'w gymeradwyo gan y Cyngor Llawn o dan y Fframwaith Polisi.

Dywedodd Cyfarwyddwr Gwasanaethau Cymdeithasol fod y ddogfen Asesu wedi'i pharatoi ar y cyd â phartneriaid y Gwasanaeth sy'n ymwneud â darpariaeth gofal plant ar Ynys Môn. Mae'r asesiad yn gwerthuso darpariaeth gofal plant ar yr Ynys ac mae'r gwaith yn parhau gyda Dechrau'n Deg a phartneriaid eraill yn y sector i fynd i'r afael â bylchau a datblygu a sicrhau darpariaeth ddigonol.

Croesawodd Aelodau'r Pwyllgor Gwaith yr adroddiad fel gwerthusiad cynhwysfawr o'r sefyllfa a diolchodd i Reolwr y Blynyddoedd Cynnar am y wybodaeth. Gofynnwyd cwestiynau am y ddarpariaeth yng Nghaergybi a oedd yn ymddangos yn isel ar gyfer ardal boblog, sut mae'r asesiad yn cefnogi cyfleoedd ar gyfer defnyddio'r Gymraeg ac a oedd unrhyw bryderon ynghylch rhwystrau i ddarpariaeth gofal plant yn enwedig ynghylch costau o ystyried mai dyma'r rheswm a nodwyd amlaf pam nad yw rhieni/gofalwyr yn cael mynediad at gymorth gyda gofal plant.

Roedd Rheolwr y Blynyddoedd Cynnar yn cydnabod yr angen am fwy o ddarpariaeth gofal plant yng Nghaergybi yn enwedig darpariaeth ar ôl ysgol a dywedodd fod darpariaeth gofal drwy'r dydd wedi'i chynllunio ar y safle yn Ysgol Llanfawr a gobeithio y bydd ar gael erbyn mis Medi. O ran yr iaith Gymraeg, mae'r gwasanaeth yn arwain gyda rhaglen Taith i iaith sy'n cynnwys cefnogi darparwyr i gyrraedd safon arian a/neu aur yn y Gymraeg. Bydd hyn hefyd yn berthnasol i'r ddarpariaeth yn Ysgol Llanfawr a fydd, fel ysgol sy'n derbyn grant iaith Gymraeg, yn cynnig darpariaeth Gymraeg. Mae'r ddarpariaeth Gymraeg a safon darpariaeth y blynyddoedd cynnar wedi gwella yn ystod y blynyddoedd diwethaf. Mae costau gofal plant yn bryder ledled Cymru ac yn fater sydd wedi cael ei godi gyda Llywodraeth Cymru. Mae ffactorau sy'n ymwneud â chymwysterau, cynnydd a chyflog hefyd yn broblemau yn y sector.

Dywedodd y Prif Weithredwr fod teithio, tueddiadau gwaith, dewis personol, y ffaith nad oes teulu'n byw'n agos, oll yn dylanwadu ar sut a ble mae rhieni a gofawyr yn cael mynediad at ofal plant ac yn ffactorau sy'n anodd ymateb iddynt a chynllunio ar eu cyfer. Er y gall yr Awdurdod gynllunio'r ddarpariaeth, mae mapio'r tueddiadau hyn yn fwy heriol, ond mae'n bwysig gan fod llawer o benderfyniadau o'r fath yn cael eu gwneud ar sail yr hyn sy'n cyd-fynd â'r diwrnod gwaith.

Penderfynwyd derbyn dogfen Asesiad Digonolrwydd Gofal Plant 2022, Cynllun Gweithredu Digonolrwydd Gofal Plant a'r adroddiad cynnydd blynyddol atodol i'w gyflwyno i'r Cyngor llawn am gymeradwyaeth fel rhan o Fframwaith y Polisi (paragraff 3.2.2.1.1 y Cyfansoddiad) ac os caiff ei gymeradwyo, i'w gyflwyno i Lywodraeth Cymru.

11 CAU ALLAN Y WASG A'R CYHOEDD

O dan Adran 100 (A) (4) Deddf Llywodraeth Leol 1972, penderfynwyd gwahardd y wasg a'r cyhoedd o'r cyfarfod yn ystod y drafodaeth ar yr eitem ganlynol ar y sail y gall olygu datgelu gwybodaeth eithriadig fel y'i diffinnir yn Atodlen 12A o'r Ddeddf honno ac yn y Prawf Budd y Cyhoedd

12 DATBLYGIAD TAI CYNGOR NEWYDD - STAD PARC Y COED, LLANGEFNI (GWEDD 4)

Cyflwynwyd adroddiad Pennaeth Gwasanaethau Tai oedd yn gofyn am gymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith i'r Gwasanaeth Tai symud ymlaen i brynu 10 tŷ newydd yn Stad Parc y Coed, Llangefni i'w ystyried. Byddai'r eiddo ar gael i drigolion lleol eu rhentu yn seiliedig ar delerau rhentu canolraddol y Gwasanaeth Tai fel cartrefi fforddiadwy mewn ymateb i'r her dai leol.

Rhoddodd Pennaeth Gwasanaeth Tai wybodaeth gefndirol am Ystâd Parc y Coed sy'n ddatblygiad tai preifat sy'n cynnwys dros 100 o gartrefi newydd y mae traean ohonynt eisoes wedi'u hadeiladu a'u prynu. O dan delerau'r caniatâd cynllunio ar gyfer y datblygiad, roedd amod Adran 106 yn ei gwneud yn ofynnol i ganran o'r datblygiad gynnwys tai fforddiadwy. Mae'r Cyngor eisoes wedi prynu 12 o dai fforddiadwy ar yr ystâd gyda chyfnod 4 y datblygiad i ddechrau'n fuan a fydd yn cynnwys 10 o dai fforddiadwy ychwanegol sydd wedi'u cynnig i'r Cyngor. Yn amodol ar gymeradwyaeth y Pwyllgor Gwaith, bydd angen i'r Cyngor ymrwmo i gytundeb gyda'r datblygwr i adeiladu'r 10 eiddo, y bwriad yw sicrhau eu bod ar gael i'w rhentu ar sail rhent canolradd (*intermediate rent*) fel tai fforddiadwy, gan fod y rhan fwyaf o dai rhent cymdeithasol yn Llangefni yn cael eu hadeiladu ar hyn o bryd gan gymdeithasau tai sy'n cynnig mathau eraill o denantiaethau i drigolion lleol. Dyma fyddai'r ffordd orau i ymateb i anghenion tai lleol. Ystyrir bod y cynllun yn hyfyw ar ôl cael ei asesu yn erbyn y model ariannol a fabwysiadwyd gan y Cyngor ar gyfer asesu hyfywedd ariannol datblygiadau tai newydd. Mae hefyd yn cydymffurfio â chanllawiau'r Cyngor ar gyfer datblygu tai newydd.

Wrth ystyried y cynnig gwnaed cais gan aelodau'r Pwyllgor Gwaith fod pob adroddiad o'r fath yn cynnwys gwybodaeth am y gymysgedd o dai fel bod yn glir pa fath o unedau sy'n cael eu prynu yn ogystal â chadarnhad y bydd y tai yn cael eu hadeiladu i safonau effeithlonrwydd carbon isel y Cyngor.

Penderfynwyd rhoi caniatâd i'r Gwasanaethau Tai fynd ymlaen i brynu 10 cartref newydd yn Stad Parc y Coed, Llangefni ar yr amodau a nodwyd o fewn yr adroddiad fydd ar gael ar gyfer trigolion lleol i'w rhentu, yn seiliedig ar delerau rhentu canolradd y Gwasanaethau Tai, fel cartrefi fforddiadwy mewn ymateb i'r her dai leol.

**Cynghorydd Llinos Medi
Cadeirydd**